

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Dato: 18. juni 2010
Kontor: Procesretskontoret
Sagsnr.: 2010-748/21-0461
Dok.: KBU40628

**Notat til Folketingets Europaudvalg
om afgivelse af indlæg i EU-domstolens
præjudicielle sag C-161/10, Martinez et Martinez**

1. Indledning

Den franske Tribunal de grande instance de Paris har forelagt EU-domstolen et præjudicielt spørgsmål til brug for den franske domstols vurdering af, om der er værneting i Frankrig i en sag om krænkelse af personlige rettigheder via offentliggørelse af en artikel og billeder på en internetportal.

Det præjudicielle spørgsmål drejer sig om fortolkningen af artikel 5, nr. 3, i Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (herefter Bruxelles I-forordningen).

2. Sagens faktiske omstændigheder

De franske statsborgere Olivier Martinez og Robert Martinez (herefter sagsøgerne) har anlagt en sag i Frankrig mod det britiske selskab MGN Limited (herefter sagsøgte). Sagen er anlagt, fordi den 3. februar 2008 blev offentliggjort en artikel med engelsk tekst og fotografier på adressen www.sundaymirror.co.uk, som er et websted, der stilles til rådighed af sagsøgte. Artiklen og fotografierne var efter sagsøgernes opfattelse en tilsidesættelse af deres ret til privatlivets fred og af Olivier Martinez' ret til sit eget portræt, idet artiklen bl.a. omhandlede et møde mellem Olivier Martinez og hans ekskæreste Kylie Minogue samt beskrev omstændighederne omkring bruddet i deres forhold.

Sagsøgeren har nedlagt påstand om, at sagsøgte skal betale 27.500 euro til Olivier Martinez og 20.000 euro til Robert Martinez i erstatning og renter, 480 euro til Oliver Martinez for dækning af udgifter til afholdelse

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

af syn og skøn, og 4.500 euro til hver af de sagsøgte på grundlag af bestemmelserne i artikel 700 i den franske retsplejelov. Sagsøgte har bestridt, at de franske retter er kompetente.

Det centrale spørgsmål i sagen er således, om den franske Tribunal de grande instance de Paris er kompetent til at behandle sagen i henhold til artikel 5, nr. 3, i Bruxelles I-forordningen. Efter denne bestemmelse kan en person, der har bopæl på en medlemsstats område, sagsøges i en anden medlemsstat i sager om erstatning uden for kontrakt ved retten på det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået eller vil kunne foregå.

Den franske Tribunal de grande instance de Paris har derfor forespurgt EU-domstolen, om det i sager om krænkelse af personlige rettigheder som følge af offentliggørelse af artikler eller billeder på internettet følger af artikel 5.nr. 3, i Bruxelles I-forordningen, at en ret i en medlemsstat har kompetence til at træffe afgørelse i sagen uden nogen anden betingelse, end at der er adgang til et websted fra medlemsstaten, eller om retterne i en medlemsstat, hvor indehaveren af netstedet ikke er etableret, kun er kompetente, hvor der foreligger en *tilstrækkelig, væsentlig* eller *klar tilknytning* mellem skadetilføjelsen og den første medlemsstats område. Hvis der kræves en sådan særlig tilknytning, ønsker den franske Tribunal de grande instance de Paris endvidere fastlagt, efter hvilke kriterier tilknytningen skal vurderes.

3. Den danske interesse i sagen

Bruxelles I-forordningen finder anvendelse i Danmark på mellemstatsligt grundlag som følge af en parallelaftale med EU, der er gennemført i dansk ret ved lov nr. 1563 af 20. december 2006.

EU-domstolens vurdering af det rejste præjudicielle spørgsmål om fortolkning af værnetingsreglen i artikel 5, nr. 3, vil derfor have betydning for, i hvilket omfang personer, der er bosat her i landet, kan sagsøges i andre medlemsstater for at have offentliggjort informationer på internettet, der potentielt krænker andres personlige rettigheder, og i hvilket omfang personer, der er bosat i de øvrige medlemsstater, vil kunne sagsøges her i landet i tilsvarende sager.

I det omfang Bruxelles I-forordningens regler giver sagsøgeren mulighed for at anlægge en sag i flere forskellige medlemsstater, vil sagsøgeren

kunne vælge at anlægge sagen i den medlemsstat, som har den for sagsøgeren mest favorable lovgivning og/eller retspraksis (forumshopping).

Muligheden for, at danske medier kan blive sagsøgt i England for udtalelser gengivet i de danske medier via internettet, som ikke ville give grundlag for sager om ærekrænkelse her i landet, har givet anledning til bekymring.

EU-domstolens besvarelse af de præjudicielle spørgsmål, der er stillet i nærværende sag, vil kunne have betydning for, i hvilket omfang Bruxelles I-forordningens regler fremover giver mulighed for forumshopping i bl.a. sager om krænkelse af privatlivets fred eller ærekrænkelse.

Det bemærkes i den forbindelse, at der for tiden verserer en anden sag – C-509/09 e-Data Advertising – ved EU-Domstolen, der ligeledes vedrører fortolkningen af Bruxelles I-forordningens artikel 5, nr. 3. Den danske regering har ultimo marts 2010 afgivet et skriftligt indlæg i sagen.

4. Regeringens stillingtagen

Det følger af EU-domstolens praksis i sag C-68/93, Shevill v. Presse Alliance SA, at når ærekrænkelse sker i aviser og tidsskrifter, skal den skadegørende handling anses foretaget i den stat, hvor udgiveren har hjemsted, og skaden skal anses for indtrådt i de stater, hvor avisen eller tidsskriftet er blevet udbredt, og hvor den fornærmede hævder, at hans eller hendes omdømme har lidt skade. En tilsvarende fortolkning vil formentlig kunne anvendes i forhold til krænkelse af privatlivets fred. Det vil medføre, at et offer for en krænkelse af privatlivets fred i en avisartikel, der er udbredt i flere lande, kan søge om erstatning mod udgiveren enten ved retterne i den stat, hvor udgiveren af den krænkende offentliggørelse har hjemsted, således at disse har kompetence til at tilkende erstatning for hele den skade, krænkelsen har forvoldt, eller ved retterne i hver enkelt medlemsstat, hvor avisartiklen er blevet udbredt, og hvor den krænkede hævder at have lidt skade på privatlivets fred, således at disse kun har kompetence til at tage stilling til den skade, der er forvoldt i den stat, for hvis retter sagen er indbragt.

EU-domstolen har endnu ikke udtalt sig om, hvilke tilknytningskriterier der skal anvendes ved vurderingen af, hvor en skadetilføjelse vil kunne foregå, når skaden forvoldes eller vil kunne forvoldes af indholdet på et netsted. Der hersker derfor tvivl om, hvorvidt offentliggørelse af infor-

mationer på et netsted medfører, at den, der offentliggør informationerne, vil kunne sagsøges i alle medlemsstater i for eksempel sager om krænkelse af privatlivets fred, fordi der som udgangspunkt er global adgang til offentliggjorte informationer på internettet.

En lempelig fortolkning af værnetingsreglen i artikel 5, nr. 3, vil kunne føre til, at der i sager vedrørende krænkelse af personlige rettigheder som følge af offentliggjorte informationer på et netsted, vil være værneting i adskillige medlemsstater. Sagsøgeren får derved mulighed for at vælge at anlægge sagen i den medlemsstat, der har den for sagsøgeren mest gunstige lovgivning og/eller retspraksis (forumshopping). For den, der ønsker at offentliggøre informationer på internettet, indebærer sagsøgerens mulighed for forumshopping, at det bliver vanskeligere at forudsige, om offentliggørelse af de pågældende informationer vil kunne krænke personlige rettigheder.

Mulighed for forumshopping bør derfor begrænses i videst muligt omfang af hensyn til netstedets indehaveres og andres mulighed for at forudsige deres retsstilling forud for offentliggørelse af informationer på internettet.

Efter den danske regerings opfattelse bør retterne i en medlemsstat, hvor netstedets indehaver ikke er etableret, derfor kun være kompetente, hvis det anfægtede indhold eller netstedet har en særlig tilknytning til den stat, hvor retten er beliggende, der rækker ud over den blotte mulighed for at besøge netstedet på et for sagsøgeren forståeligt sprog.

For så vidt angår spørgsmålet om, efter hvilke kriterier en sådan særlig tilknytning skal defineres, bør der lægges vægt på, at udfaldet af vurderingen i videst muligt omfang bliver forudsigeligt ud fra de pågældende kriterier. Der må derfor stilles krav om, at de offentliggjorte informationer eller netstedet *retter sig særligt* mod den pågældende medlemsstat, eller en eller flere personer, som har bopæl i den pågældende medlemsstat, eller krav om, at de offentliggjorte informationer *objektivt har en særlig tilknytning* til den pågældende medlemsstat.